

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci navrhovateľiek :
1/ **K. G.**, bývajúca v B., 2/ **T. G.**, bývajúca v B., obe zastúpené JUDr. R. F., advokátkou v Š.,
a v B., proti odporcovi : **D.**, bývajúci v B., zastúpený JUDr. J. G., advokátom A., o **určenie
vyživovacej povinnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 23 C 120/2007,
o dovolaní navrhovateľiek 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. novembra
2008 sp. zn. 14 Co 81/2008,

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 18. januára 2008 sp. zn. 23 C 120/2007 zaviazal odporcu platiť na výživu navrhovateľky 1/ sumu 5 000,- Sk mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky 1/ a dlžné výživné za obdobie od 4.7.2007 do 18.1.2008 v sume 35 000,- Sk zaviazal odporcu platiť v splátkach po 2 000,- Sk mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod stratou výhody splátok. Uložil odporcovi platiť na výživu navrhovateľky 2/ sumu 4 000,- Sk mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky 2/ a dlžné výživné za obdobie od 4.7.2007 do 18.1.2008 v sume 28 000,- Sk je povinný splácať v splátkach po 2 000,- Sk mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod stratou výhody splátok. Vo zvyšku návrh zamietol. Zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľkám trovy konania do rúk ich právnej zástupkyne.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 25. novembra 2008 sp. zn. 14 Co 81/2008 zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV z 18. januára 2008 sp. zn. 23 C 120/2007 tak, že odporcu zaviazal platiť na výživu navrhovateľke 1/ sumu 3 000,- Sk mesačne a dlžné výživné za obdobie od 4.7.2007 do 25.11.2008 v sume 48 000,- Sk mu uložil splácať v splátkach po 1 000,- Sk mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod stratou výhody splátok. Ďalej zaviazal odporcu platiť na výživu navrhovateľky 2/ mesačne 3 000,- Sk a dlžné výživné od 4.7.2007 do 25.11.2008 v sume 48 000,- Sk mu uložil navrhovateľke 2/ platiť v splátkach po 1 000,- Sk mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod stratou výhody splátok. Účastníkom konania náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania nepriznal. Doplneným dokazovaním mal odvolací súd za preukázané, že odporca mal v roku 2008 priemerný mesačný príjem približne 32 300,- Sk, v čom je zahrnutý aj príjem z prenájmu pôdy. Odporca v odvolacom konaní preukázal, že jeho hlavný pracovný pomer na U. končí ku dňu 31.1.2009. Vzhľadom na vek odporcu (60 rokov) môže byť problematické nájsť si iný primeraný trvalý pracovný pomer, pričom zohľadnil skutočnosť, že odporca má vysoké akademické vzdelanie, dlhoročné skúsenosti a prax vysokoškolského pedagóga, ktoré mu umožňujú nájsť si rôzne zárobkové možnosti v Slovenskej republike aj v Českej republike vo vzdelávacej a publikačnej oblasti. Oproti pomerom zisteným prvostupňovým konaním došlo k zmene pomerov účastníkov v tom smere, že od novembra 2008 odporca nežije s navrhovateľkami, ich matkou a bratom v spoločnej domácnosti a na výdavky spojené s vedením domácnosti tak neprispieva. Matka navrhovateľiek musí sama znášať výdavky za prenájom nového bytu a navrhovateľka 2/ je od septembra 2008 študentkou vysokej školy. Mesačné výdavky na uspokojovanie životných potrieb navrhovateľiek 1/, 2/ spojených so štúdiom na vysokej škole sú v súčasnosti v zásade rovnaké. Naďalej trvá vyživovacia povinnosť odporcu voči zdravotne ťažko postihnutému synovi M. G.. Po zvážení všetkých uvedených skutočností dospel k záveru, že je v možnostiach odporcu mesačne prispievať na výživu oboch navrhovateľiek sumou po 3 000,- Sk mesačne, to bol aj dôvod prečo zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a vyživovaciu povinnosť odporcu voči obom navrhovateľkám znížil na sumu po 3 000,- Sk mesačne.

Navrhovateľky 1/, 2/ podali proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu v merite veci, ako aj vo výroku o trovách konania a namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom

právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Navrhli preto napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhovateliek 1/, 2/ uviedol, že považuje celé dovolanie za bezpredmetné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania podľa § 238 O.s.p. v preskúmvanej veci predmetom ktorej je určenie vyživovacej povinnosti, neprichádza do úvahy, pretože uvedené ustanovenie, ktoré inak pripúšťa dovolanie proti zmeňujúcemu a v niektorých prípadoch aj proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vylučuje prípustnosť dovolania vo veciach upravených zákonom o rodine (§ 238 ods. 4 O.s.p.) ibaže ide o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu, o priznanie rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti zmeňujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide

tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadených súdom. Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonnom ustanovení skutočne trpí.

So zreteľom na navrhovateľkami tvrdený dôvod prípustnosti dovolania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľiek, že v prejednávanej veci im postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Navrhovateľky 1/, 2/ v podanom dovolaní namietali nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v merite veci ako aj vo výroku o trovách konania, keď sa z neho nedá ani logickou úvahou zistiť z akých dôvodov zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a teda aj porušením práva na spravodlivý proces.

Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručne a výstižne prednesy účastníkov a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, o úvahy, ktorými sa riadil pri hodnotení dôkazov a skutočnosti, ktoré mal preukázané, a právne posúdenie zisteného skutočného stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd venoval náležitú pozornosť odôvodneniu rozhodnutia berúc zreteľ na ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p., keď podľa názoru dovolacieho súdu je toto dostatočné a presvedčivé, ktoré sa vyporiadava so všetkými námietkami účastníkov tak v merite veci ako aj vo výroku o trovách konania. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania

možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa navrhovateľkám 1/, 2/ znemožnila realizácia ich procesných práv, priznaných im v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany ich práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Na námietku dovolateľiek spochybňujúcu správnosť zistenia skutkových záverov nižších súdov, či nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, možno uviesť len to, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním ale je mimoriadnym opravným prostriedkom, určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať ako revízie skutkových zistení vykonaných súdmi prvého a druhého stupňa, tak ani prieskumom nimi vykonaného dokazovania.

Dovolací súd nemôže prihliadnuť ani k námietkam dovolateľiek týkajúcich sa nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), k týmto nedostatkom v odvolacom konaní môže dovolací súd prihliadnuť len v prípade, ak je splnený základný predpoklad prípustnosti dovolania, v dôsledku ktorého sa preň otvorí možnosť prieskumnej činnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku odvolacieho súdu.

Nakoľko prípustnosť dovolania navrhovateľiek nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky ich dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti a námietok dovolateľiek, z ktorých niektoré sú už dávno neaktuálne (napr. dovolací dôvod o nedostatkoch v skutkových zisteniach od účinnosti zákona č. 353/2003 Z.z. neexistuje a pod.).

V dovolacom konaní neboli navrhovateľky úspešné a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo odporcovi (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania,

lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: